

Sierteeltsector verdeeld over toekomst klokveilen

De sierteeltsector staat aan de vooravond van grote veranderingen. Dat bleek woensdag 6 april in Oegstgeest waar werd gediscussieerd over 'De Marktplaats van de toekomst'. Hoe die toekomst er precies uit ziet, bleef onduidelijk. Vaststaat dat de rol van de veilingklok wordt teruggedrongen en dat samenwerking in opkomst is.

Tekst: Roza van der Veer
Fotografie: René Faas

Wat voor bollentelers de normaalste zaak van de wereld is, bollen verkopen via verschillende afzetkanalen, ligt in de sierteeltsector moeilijk. Telers en handelaren zijn lid van FloraHolland en hebben een verplichte levering en afname. De laatste jaren daalt het percentage bloemen en potplanten dat voor de (digitale) veilingklok wordt aangeboden. Uit een peiling onder de bijna 200 bezoekers van het congres, georganiseerd door VGB en Blooming Breeders, blijkt dat driekwart de klassieke veiling niet meer in de nieuwe wereld vindt passen. De klok wordt door 64 procent niet langer als onmisbaar onderdeel van de marktplaats gezien. Tegelijkertijd wil bijna niemand af van de daghandel. Dat is nodig om een breed assortiment in de sierteeltsector te kunnen leveren, aldus de peiling. Ronald Teerds van FloraHolland was verrast door deze uitslagen. "We gaan naar een nieuwe manier van veilen. We praten sinds vorig jaar over de klok en de afzetkanalen van de toekomst. Driekwart van de kwekers geeft aan minder producten voor de klok te brengen maar de overgrote meerderheid wil wel dat de klok een gezonde toekomst heeft. Blijkbaar kijkt men individueel anders naar de klok dan als collectief." Hij constateerde dat steeds meer handel direct tussen kweker en hande-

laar plaatsvindt. De gemiddelde transactie voor de klok wordt kleiner en daardoor duurder. "We zitten in een transitiefase en weten nog niet precies welke kant het opgaat. We luisteren naar iedereen, maar gaan vooral nog eens goed rekenen."

'DE SNOEPJES'

Hoe die berekeningen ook uitvallen, de voorstanders van de klokveiling lieten duidelijk van zich horen. Jan de Boer (Barendsen Flowers Aalsmeer) brak een lans voor de klok, maar vooral ook voor een ander lidmaatschap bij FloraHolland. Door de huidige organisatie haken kleine telers af waardoor volgens De Boer interessante partijen bloemen niet meer op de markt komen. "Vroeger haalde ik bij de klok verrassende bloemen, 'de snoepjes'. Nu brengt een teler met een mooie hoek dahlia's deze bloemen niet meer naar de veiling, omdat de kosten te hoog zijn. Ik vind dat FloraHolland een apart lidmaatschap moet introduceren voor deze kwekers." Volgens De Boer is met name de FloraHolland-locatie Rijnsburg geschikt om een klok voor kleine partijen bloemen te handhaven. "Juist in de Bollenstreek zie je veel telers met speciale soorten. Hun inbreng zorgt voor diversiteit in de sierteelt. Het is net als bij de spoorwegen. Naast de grote NS maken ook kleinere maatschappijen, zelfs een stoomtrein van Enkhuizen naar Medemblik, gebruik van de rails.

Krachtig cluster

Hoogleraar Annemieke Roobeek van Nijenrode Business Universiteit pleitte tijdens het congres van VGB en Blooming Breeders voor veel meer samenwerking in de sierteeltsector. Niet alleen tussen telers en afnemers, maar met alle betrokkenen zoals kassenbouwers, de toeristische sector, grote telers en kleine telers van speciale producten, de handel, de veiling, de overheid, maar vooral ook ict'ers om data te verzamelen. Zij pleitte voor spoed, want in haar visie moeten de veranderingen de komende vier jaar plaatshebben. "Benut de kracht van de hele cluster. Geef ruimte aan kleinschalige en gevarieerde teelten, daar zie je product vernieuwing. Zorg voor duurzaamheid, kwalitatief goede producten, energiearme kassen en een slimme logistiek. Deel uw data, kijk eens bij de burens en zoek hulp bij de overheid."

De gemiddelde transactie voor de klok wordt kleiner en daardoor duurder

Gooi die stoomtrein, in ons geval de klok, niet weg, want straks hebben we hem weer nodig. Consumenten willen die verrassende bloemen weer, net als de vergeten groenten. Zorg gewoon dat er verschillende marktplaatsen zijn. Behoud de klok maar verander de spelregels." De Boer was niet de enige die de klok graag in stand houdt. Ook Kitty de Jong van Agro Fleur Select uit Roelofarendsveen ziet een belangrijke rol voor de veilingklok, namelijk als etalage van de sierteelt. Haar nerines gingen aanvankelijk naar drie handelaren. "Tot ik werd gebeld door een geïrriteerde exporteur die ook nerines wilde hebben. Vanaf dat moment zijn wij informatie gaan verspreiden wanneer onze bloemen beschikbaar zijn. Met succes, en achteraf blijkt dat een eenzijdige handel nadelig was voor de afzet van mijn nerines. De digitale klok is juist voor speciale teelten een goed instrument."

Niet alle congresdeelnemers waren overtuigd van het belang van de veilingklok. Verschillende partijen wezen vooral op de noodzakelijke samenwerking voor het creëren van een toekomstige marktplaats. Zo vertelde Eric Moore van Sion/Decorum over de samenwerking met onder meer de detailhandel om sierteeltproducten af te zetten. "Wij werken met verschillende partners in een gesloten systeem. Daarbij zorgen wij voor de hele keten: van de teelt tot en met de presentatie in het winkelschap. We krijgen daardoor dagelijks gegevens over de verkoop aan de consument. Staan in de winkel de juiste planten, in de goede kleur en tegen een goede prijs? Dat zijn onze rapportcijfers. Gevolg van dit gesloten systeem, waar we vijftien jaar mee bezig zijn geweest, is dat de hele keten meer omzet en meer marge heeft."

.....
'Als de sierteeltsector op wereldschaal wil meedoen, moeten we collectief optreden'
.....

Ook Gabriëlle Fabbro (Noviflora) vertelde over samenwerking in de keten met Ogreen cleanmachines, groene planten die worden verkocht als luchtschoonmakers. Zij pleitte er ook voor dat de sierteelt buiten de eigen sector kijkt voor nieuwe ideeën. "We houden de trends in de gaten. In Zweden was veel afzet voor groene

38 klokken

Op de vestigingen van FloraHolland draaien dagelijks 38 veilingklokken. Dat levert meer dan 110.000 veilingtransacties per dag op. Het gaat hier om ruim 9 miljard snijbloemen en ruim een half miljard planten per jaar. Ruim 60 procent van de handel in bloemen en planten op de hele wereld verloopt via de Nederlandse veilingen. In Nederland wordt ongeveer 95 procent van alle bloemen en planten via FloraHolland verkocht. (Bron: FloraHolland)

planten en aandacht voor duurzaamheid. We hebben planten geselecteerd die goed scoren op het zuiveren van lucht en verkopen ze als cleanmachines. We bieden dus een oplossing voor een probleem dat de consument niet eens kent. Ondertussen gaan via de hipste winkels en webshops onze planten naar consumenten die gemakkelijk 40 euro uittrekken voor vier planten. Mensen vinden dit leuk." Ook Arjan van der Voort van de chrysantentelersvereniging Zentoo zag toekomst in samenwerking binnen de keten. "Dé marktplaats bestaat niet meer in een wereld die steeds meer een dorp wordt. We moeten kennis delen en inzicht krijgen in de wensen van de klant. Dat gaat in gesloten ketens, maar we zijn ook voor de open markt. Daar kan FloraHolland een partij in zijn."

WERELDTOP

Kees Rippen, betrokken bij het zogeheten Santpoortberaad waarbij de afgelopen jaren ondernemers, FloraHolland en de VGB overlegden over de toekomst van de sierteeltsector, onderstreepte dat samenwerking in de veranderende sierteeltsector van essentieel belang is. "Als we op wereldschaal willen meedoen dan moeten we collectief optreden. Vergeet niet dat we als sierteeltsector niet alleen excelleren door onze producten maar vooral ook door de organisatie van het hele cluster. Het is niet zo moeilijk om in China een veiling te bouwen. Wel moeilijk is het om een, door generaties opgebouwde kennis, complete sierteeltorganisatie neer te zetten. Daarmee kunnen zij ons niet passeren tenzij wij blijven stilzitten. We moeten dus samenwerken." Rippen maakte de vergelijking met de schaatstop van Nederland. Ze zijn groot geworden door de onderlinge concurrentie én door innovatie, ook na een mislag. "De sierteelt is de wereldtop. Natuurlijk zeuren we na een mislag, maar we moeten vervolgens door naar een volgend WK."